

Ο Yasujiro Ozu ανάμεσα στην παράδοση και το μοντερνισμό

Το ανυπέρβλητο «ύφος Όζου»

Μιθισταστικό πετέσφος όλων των ταινιών του, είναι μια παραδίδαγχη του ίδιου θέματος: των οικογενειακών σχέσεων. Στο έργο του, από τις Βουβές ταινίες της δεκαετίας του '30, μέχρι και τις τελευταίες, στις αρχές του '60, αποτυπώνονται ανάγλυφα οι βαθίες και ραγδαίες αλλαγές-πλήγες στο σάμα της ιαπωνικής κοινωνίας, με κυρίαρχη θεματική τον σταδιακό εκφύλισμό των παραδοσιακών αξιών από την επικράτηση του μνητέρου τρόπου ζωής πριν, αλλά και μετά τον πόλεμο. Οι ταινίες του εξετάζουν τη σύγκρουση ανάμεσα στην παράδοση και στον μοντερνισμό, την παρακμή της παρδοσιακής λαπανικής οικογένειας και τις σχέσεις ανάμεσα στα μέλη της, σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Έτσι από ταινία σε ταινία, από δεκαετία σε δεκαετία και από γενιά σε γενιά δημιουργούν, ένα μοναδικό οικογενειακό αέρεσσο. Ισως να μην υπάρχει, στην ιστορία του κινηματογράφου, έργο άλλου δημιουργού, που να καταγράφει με τέτοια διαμέγεια την εξέλιξη και τις μεταβολές μιας κοινωνίας, αποκλειστικά μέσω της απεικόνισης του οικογενειακού της πυρήνα, «αυλαμβάνοντας» ταυτόχρονα, μάζα από τις ιστορίες συντημένων ανθρώπων, τους θεμελιώδεις νόμους της ανθρώπινης φύσης.

Στην πρώτη, πληθωρική περίοδο της καριέρας του, επηρεασμένος από τον κλασικό αμερικανικό κινηματογράφο του '20, «μεταφτεύει» δημιουργικά τα αμερικανικά είδη (κωμαδία, μελόδραμα, γκάνγκστερ-φίλμ), μπολάζοντας τη χοληγουντινή μυθολογία με την ιδιαιτερότητα της ιαπωνικής παράδοσης και πραγματικότητας. Πλέοντας από τις ταινίες αυτής της εποχής είναι κωμαδίες και το οπτικό κωμικό γκαγκ, καθώς και μια διδαίτερα εκλεπτυσμένη αισθητική που κινούμενη στο έργο, στο οποίο ιστορούνται με θαυμαστό τρόπο οι ειρωνικοί και οι δραματικοί τόνοί. Σταδιακά και κυρίως από την πρώτη οιμιλούσα ταινία του, που γύρισε μόλις το 1936 («εκθρός» των τεχνικών κανονισμών, υπήρξε ο τελευταίος από τους λάποντες σκινούστες που ιστορεύεται στον ήχο), αρχίζει να αφηρεί γράμματα από το κινηματογραφικό αλφαριθμό, ακολουθώντας το προσωπικό του δράμα: τα οπικά ευρήματα κατα τη γκαγκ μελώνται, τα πανωραμικά ξεφανίζονται, όπως και τα κοντινά πλάνα, τα «περάσματα» από την μια εικόνα στην άλλη με το βαθμίδιο σβήσιμου καθώς και το παράλληλο μοντάζ, ο ρυθμός επιβραδύνεται, οι κινήσεις της μπωκής ελαχιστοπούνται και αρχίζει να κυριαρχεί ένας κώδικας απαρέγκλιτων στιλιστικών επιλογών που συνιστούν το «ύφος Όζου».

• Το «θλέμα» της ακίντητης κάμερας (στερεωμένος σ' ένα ειδικό τρίποδο σχεδιασμένο από τον ίδιο), συμπίπτει μέκενοντας ανθρώπους με συνθημένους στο πάτωμα (στη παραδοσιακή γιαπονέζικη τατάμι).

• Το κινηματογραφικό πλάνο που κυριαρχεί είναι το απολύτα μεσαίο πλάνο, ενώ η κινηματογράφηση γίνεται αποκλειστικά με φάκο των 50 χιλιοστών.

• Οι περίτεχνες κινήσεις της μπωκής, της δεκαετίας του '30, ελαχιστοποιούνται και χωρίς να εξαφανίζονται, καθίστανται σχεδόν αόρατες, αφού είναι «βιδωμένες» στην αφηγηματική ροή με τέτοιο τρόπο, που μόλις και γίνονται αντιληπτές από τον θέατρο.

• Στη διάρκεια των συνομιλιών, τη πρώσωπο που μίλα είναι πάντα καδραρισμένο και ποτέ στο εκτός πεδίου, ενώ ο διάλογος είναι λιτό, ουσιαστικό και απόλυτα ανταγωνιστικό στην καθημερινή ζωή των πρών.

• Εξαιρετική χρήση της διαλεκτικής σχέσης του επιδίου και των άδειων χώρων με τους νεκρούς χρόνους.

• Ποιητική λεπτομέρεια φυσικών ήχων και μπωκήν των θρύβων, (τζιτζικά, βροχή, το τικ-τακ του ρολογιού, τα πλήκτρα της γραφομηχανής κλπ.), που προσδίδουν μια σχέδιον αφαιρετική.

Οι ταινίες του εξετάζουν

την σύγκρουση ανάμεσα

στην παράδοση και στον

μοντερνισμό, την

παρακμή της παραδο-

σιακής ιαπωνικής

οικογένειας και τις

σχέσεις ανάμεσα στα

μέλη της, σε μια συγκε-

κριμένη χρονική στιγμή.

Θεωρίας Λιναράς

Οι Βουβές ταινίες του Γιασούτζιρο Όζου του Jonathan Rosenbaum

Οι πρώτες τριάντα πέντε ταινίες του Όζου ήταν Βουβές και οι υπόλοιπες είκοσι οιμιλούσες. Πολλές από τις Βουβές έχουν χαθεί, ωστόσο αυτές που διασώζονται παρουσιάζουν ένα σπλαγχνικό εύρος και μια ελευθερία, που σχεδόν απουσιάζει από τις οιμιλούσες. Πολλές από τις Βουβές ταινίες ήταν αναθεσές, όμως το Ozou τις οικειοποίησε με το δικό του τρόπο. Ο James Makie, που υπογράψει το σενάριο σ' αρκετές απ' αυτές, στην πραγματικότητα είναι ψευδώνυμο του Όζου και με πολλούς από τους ιθωμούς και τα μέλη του συνεργείου, θα συνεργάσεται σ' όλη την πνευματική.

Συνοθετιμένες σε διάστημα 9 ετών οι ταινίες αυτές παρουσιάζουν μια αξιομείωτη επεργενεία και αυθεντικότητα: κάτιον ανάλογο με την περίπτωση του Jean-Luc Godard, στην δεκαετία του 60.

[...] Πολλοί κριτικοί φαίνεται να καταλήγουν στο συμπέρασμα, ότι ο Όζου πέρασε αυτά τα πρώτα χρόνια της ακινθοθετικής του καριέρας αναπτύχτηκαν ένα ύφος κι ένα θέμα και πως η ουδιά του μεγαλείου του βρίσκεται στον εξεγένειο των τεχνικών των ώριμων περιόδου του, όπως ο χαμηλή γωνία λήψης και η ακίντη κάμερα. Όμως, για να κατανοήσουμε το έργο του, πρέπει να λάβουμε υπόψη κάποιες από τις δεδιότητες που απέρριψε και οι οποίες εμφανίζονται στα συνεργατικά, αν και εκκεντρικά και αμερικάνικα, σε όλη αφορά το ύφος, θηλεός όπως H γυναικί εκείνης της νύχτας (1930). Ένα γονευτικό κριτή του Τόκιο (1933) και στην απρόκλητη ποντική των ταινιών του Ήχος της Τόκιος (1931), Τα παιδιά της Τόκιο (1932), Εφήμερος έρωτας (1933) και Πανδοχείο στο Τόκιο (1935).

Οι ταινίες του Όζου, τείνουν να επικεντρώνονται στην εκφράσεις του σώματος και η άποψη μου είναι ότι, γι' αυτό το λόγο, οι Βουβές του έτσι είναι ανώτατες από τις οιμιλούσες. Και ίσως γι' αυτό, συνέπει την έναστρη καθημερινότητα στην ομιλούσα, την άριστη προσοθκάση και την απορία της στην προσοθκάση, πολλές από τις οποίων, κυριαρχούσε ακόμα και πάνω στην ουδοκή των ιθωμού-σταρ. Ο Όζου ήταν απόκοπτος από δισταγότης που αναπαύεται στην παραγόμενη θέματα της ομιλούσας των ταινιών του Μοναχογιός (1936) ήταν ένα αριστούργημα, (την ίδια χρονιά που ο Charlie Chaplin έδωσε στον αλπικό του φωνή στους Montevous και Καρούσι).

Οι ταινίες του Όζου, τείνουν να επικεντρώνονται στην εκφράσεις του σώματος και η άποψη μου είναι ότι, γι' αυτό το λόγο, οι Βουβές του έτσι είναι ανώτατες από τις οιμιλούσες από τις δεδιότητες που απέρριψε και οι οποίες εμφανίζονται στα συνεργατικά, αν και εκκεντρικά και αμερικάνικα, σε όλη αφορά το ύφος, θηλεός όπως H γυναικί εκείνης της νύχτας (1930). Ένα γονευτικό κριτή του Τόκιο (1933) και στην απρόκλητη ποντική των ταινιών του Ήχος της Τόκιος (1931), Τα παιδιά της Τόκιος (1932), Εφήμερος έρωτας (1933) και Πανδοχείο στο Τόκιο (1935).

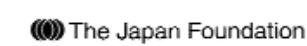
Οι ταινίες του Όζου, τείνουν να επικεντρώνονται στην εκφράσεις του σώματος και η άποψη μου είναι ότι, γι' αυτό το λόγο, οι Βουβές του έτσι είναι ανώτατες από τις οιμιλούσες από τις δεδιότητες που απέρριψε και οι οποίες εμφανίζονται στα συνεργατικά, αν και εκκεντρικά και αμερικάνικα, σε όλη αφορά το ύφος, θηλεός όπως H γυναικί εκείνης της νύχτας (1930). Ένα γονευτικό κριτή του Τόκιο (1933) και στην απρόκλητη ποντική των ταινιών του Ήχος της Τόκιος (1931), Τα παιδιά της Τόκιος (1932), Εφήμερος έρωτας (1933) και Πανδοχείο στο Τόκιο (1935).

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ 15-21 Απριλίου 2005, Παύλος Ζάννας

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ:

Βαστεί με πολλούς λανθασμένους τρόπους. Ακόμα και μια κινηματογραφόfilo kritikός, όπως η ekliopóos Susan Sontag, που ήταν παθισμένη με τον ιαπωνικό κινηματογράφο και μάλιστα κάποτε συνέκρινε τον Όζου με την Jane Austen, έγραψε το 1995 «ότι οι μεγάλυτεροι ίπανες σκηνοθέτες Όζου, Μιζογκούτα, Κουροσάου, Ναρούσε, Οσαμί, Ιμαρούσα δεν ήταν σινεφίλ». Αυτό είναι σαφάς λόγος στην περίπτωση του Όζου. Σύμφωνα με τον David Bordwell στο Biθιό του Όζου and the Poetics of Cinema» (1988), με διαφορά πολύ μεγαλύτερη σε βιθιό το για τον Όζου στα αγγλικά, «είναι σίγουρα ο πιο μεγάλος σινεφίλ σκηνοθέτης πριν

</

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΟΥ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ

WALK CHEERFULLY-1930

(Χογκαράκα Ni Αγιούμε)

Σενάριο: Ικέντα Τανάρι. Φωτογραφία: Μοχάρα Χιντέο. Ηθοποιοί: Τακάνι Μινάρου, Καουσάκι Χιρόκι, Ματσουζόνο Νομπούκο. Διάρκεια: 96'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Ο Κέντι με την κοπέλα του Τσιέκο, τον αδελφό του Σέν-
κο και τον Γκουμπέ είναι μέλη μιας μικροσυμμορίας.
Κάποια στιγμή ο Κέντι γνωρίζεται και φλερτάρει με την
Γιασούε, που δείχνει να ανταποκρίνεται. Εν τω μεταξύ,
η Τσιέκο που δουλεύει με την Γιασούε στην ίδια επικέ-
ρπο, ιδιοκτήτης της οποίας είναι ο Όνο, τυφλώμενη
από την ζίλεια διαβάλλει τον Κέντι στη μάτια της Για-
σούε, κατηγορώντας τον και ταυτόχρονα προσπαθεί να
την παρασύρει στα δίκτυα το αφεντικού τους Όνο, που
την επιθυμεί έδω και καιρό. Ο Κέντι που, μετά τη γνω-
ριμία του με την Γιασούε, θέλει ν' αλλάξει ωρί έρχεται
σε ρήξη με του παλιού του συντρόφους και το πλή-
ρωνει ακριβά...

ΑΠΕΤΥΧΑ, ΆΛΛΑ...

I FLUNKED, BUT...-1930

(Ρακουντά Γουά Σίτα Κέρεπο)

Σενάριο: Φουσίμι Ακίρα. Φωτογραφία: Μοχάρα Χιντέο. Ηθο-
ποιοί: Σάιτο Τασούνο, Φουτάμα Κάρορο, Άσκι Τομί, Τανά-
κα Κινούγιο, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 65'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Μια ομάδα σπουδαστών βρίσκεται αντιμέτωπη με την
«κόλαση των εξετάσεων». Οταν δεν μελετούν, πέρνων
τον καιρό τους σ' ένα καρέ, φλερτάρουν με την ώρα-
φο σερβίτρα, η οποία δείχνει μια ιδιαίτερη συμπιθεία
στον Τακακάσι, ο οποίος επιμέραται για τις εξετάσεις,
γράφοντας «σκονίκια» πάνω στο πουκάμισό του.
Όμως ο νοικοκύρα που πλένει το πουκάμισο και ο Τα-
κακάσι κόβεται στις εξετάσεις, δίνει και η υπόλοιπη πα-
ρέα. Αντίθετα οι συμφοιτές τους περνούν και βρί-
σκονται αντιμέτωποι με μια άλλη είδους κόλαση: αυ-
τή της αναζήπνησης εργασίας...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΚΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

THAT NIGHT'S WIFE -1930

(Σόνο Γιο Νο Τσούμα)

Σενάριο: Νόντα Κόγκο, Φωτογραφία: Μοχάρα Χιντέο. Ηθο-
ποιοί: Οκάντα Τοκικό, Γιαγκούμι Ερίκο, Ιταϊμύρα Μιτσού-
κο, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 65'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Ο Χαριζούμε παπελισμένος, για να μπορέσει να πλη-
ρώσει τα νοστρά για τη θεραπεία της κόρης του Μιτσού-
κο, που είναι θαρρά άρρωστη, κάνει διάρροη σ' ένα
γραφείο. Εν τω μεταξύ στο σπίτι ο γιατρός λέει στην γυ-
ναίκα του Μαγιούμε ότι, αν η Μιτσούκο βγάλει τη νύκτα,
τότε τα κειρότερα θα έχουν περάσει. Οταν, μετά τη διάρ-
ροη ο Χαριζούμε τρέκει στο πλεύρο του άρρωστου
παιδιού του, σκεδάζει πίσω του έρχεται και ο αστυνομι-
κός Καγκάσου για να του συλλάβει. Όμως ο Μαγιούμε
με την απειλή όπου, κρατά όμηρο τον Καγκάσου και
δύλιο μαζί περιμένουν να περάσει την κρίσιμη νύχτα...

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΤΟΚΙΟ

TOKYO CHORUS-1931

(Τόκιο Νο Γκάσο)

Σενάριο: Νόντα Κόγκο. Φωτογραφία: Μοχάρα Χιντέο. Ηθο-
ποιοί: Οκάντα Τοκικό, Σάιτο Τασούνο, Ινάτα Τσιέκο, Σακαρό-
το Τακέσι, Τάβι Ρείκο. Διάρκεια: 90'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Ο Οκατζίμα υπερασπίζεται ένα συνάδελφό του στην
ασφαλιστική εταιρεία όπου δουλεύει και απολύτεται.
Όταν ο κόρη του αρρωστάει, για να βρει χρήματα για
την θεραπεία της, αναγκάζεται να βάλει ενέχυρο τα κι-
μονά της γυναίκας του. Μια μέρα, συναντά τον πατέλο
του δάσκαλο, ο οποίος του προτείνει να εργαστεί για το
εστιατόριο που έχει ανοίξει, μιούριζοντας διαφημι-
τικά φυλλάδια. Ο Οκατζίμα δέχεται, αλλά κρύβει από την
οικογένειά του τανούρια του δουλειά γιατί ντρέ-
πεται γι' αυτήν. Μια μέρα όμως η γυναίκα του και τα παι-
διά του τηλέουν ενώ εργασίας...

ΤΟ ΓΟΝΤΕΥΤΙΚΟ ΚΟΡΙΤΣΙ

DRAGNET GIRL-1933

(Χιγισόνεν Νο Όννα)

Σενάριο: Ικέντα Τανάρι. Φωτογραφία: Μοχάρα Χιντέο. Ηθο-
ποιοί: Τανάκα Κινούγιο, Οκά Γιότζι, Μισουκούμπο Σουμικό,
Μπούκι Χιντέο, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 100'. Ασπρόμαυρη.

Η Τοκίο ζει μια διπλή ωρί: είναι δακτυλογράφος σ' ένα
γραφείο και ερωμένη ενός πρών πυγμάχου και αρχη-
γού μιας συμμορίας, του Τζιότζι. Ο νεαρός Χιρόσι Θαυ-
μάζει τον Τζιότζι, παραμελεί τις σπουδές του και γίνεται
μέλος της συμμορίας. Η αδελφή του Χιρόσι, Καζού-
κο, παρακαλεί τον Τζιότζι να μην κρατήσει τον αδελφό
της στη συμμορία, αλλά η γνωριμία τους εξελίσσεται
σε μια περιπετειώδη συναισθηματική σχέση με απρό-
βλεπτες συνέπειες...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΚΙΟ

WOMAN OF TOKYO-1933

(Τόκιο Νο Όννα)

Σενάριο: Ικέντα Τανάρι, Κέντα Τσιέκο. Φωτογραφία: Μοχάρα
Χιντέο. Ηθοποιοί: Οκάντα Γιοσίκο, Εγκάδα Ουρέο, Τανά-
κα Κινούγιο, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 47'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Για να μπορέσει ο αδελφός της Ρίο να φοιτήσει στο κο-
λέγιο, η Τσιάκιδη εργάζεται ως δακτυλογράφος της θη-
μέρα και το βράδυ εκπορεύεται. Όταν όμως η Χαρού, η
αρραβωνιαστικά του Ρίο, τού παροκαλείται πισθερά
ενδείξεις που έχει ο αδερφός της, αστυνομικός Κινού-
στα, σκετικά με τη διπλή ωρί της Τσιάκιδη. Ο Ρίο αναστά-
τένεται, φιλονική άγρια με την αδελφή του, φεύγει από
το σπίτι και επιστρέφει στην ιστορία της.

ΕΦΗΜΕΡΟΣ ΕΡΩΤΑΣ

PASSING FANCY-1933

(Ντεγκιγκοκόρο)

Σενάριο: Ικέντα Τανάρι. Φωτογραφία: Σουγκιμό Σοτζίρο.
Ηθοποιοί: Σακαμότο Τακέσι, Φουσίμι Ναμούκο, Οχικάτα
Ντεν, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 100'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Ο Κάτιος μεγαλώνει μόνος του για τον Τόμιο και επιβιώνει
σύστημα δύσκολα. Μια μέρα συναντά την Χαρού, μια
κοπέλα άνεργη και αστέγη, η οποία τον ελέγκει ερωτικά.
Παρακαλεί λοιπόν τον φίλο του Οτόμε να την φιλοξε-
νίσει, αλλά γρήγορα αποκαλύπτεται πως η Χαρού
συνέδεται ερωτικά με τον συνάδελφό του Τζίρο. Ο Κά-
τιος αποφασίζεται να παραμελεί τον Τόμιο ο οποίος αρρωστάει
σε ουδέτερη ασθέτηση...

ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ ΣΤΟ ΤΟΚΙΟ

AN INN IN TOKYO-1935

(Τόκιο Νο Γιάντο)

Σενάριο: Ικέντα Τανάρι, Αράτα Μασάο. Φωτογραφία: Μοχάρα
Χιντέο. Ηθοποιοί: Σακαμότο Τακέσι, Σουεμάτσου Τακα-
γούκο, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 80'. Ασπρόμαυρη. Βουβή.

Ο Κατζίτοι είναι χήρας, άνεργος και μένει με τα δύο παι-
διά του σε ένα πανδοχείο. Ανάμεσα στους ενοίκους, εί-
ναι και ο Οτάκα με την κόρη της Κιμίκο. Τα παιδιά του
Κατζίτοι προσποέθησαν να βγάλουν κάποια χρήματα,
πάνω σε αδεσπότα σκυλιά και παραδίδοντάς τα για να
εισπράξουν την αμοιβή. Τα πράγματα μοιάζουν να πη-
γάνουν προς το καλύτερο, όταν ο Οτοσούν, παλιός φί-
λος του Κατζίτοι, το βρίσκει δουλειά σε μια βιομηχανία.
Ο Κατζίτοι αρχίζει να ονειρεύεται μια καλύτερη ωρί,

«Οι άνθρωποι ορισμένες φορές
περιπλέκουν και τα πιο απλά
πράγματα. Ενώ η ωρί φαίνεται
περίπλοκη, ξαφνικά αποδεικνύεται
ότι είναι πολύ απλή.»

Ο ΜΟΝΑΧΟΓΙΟΣ

THE ONLY SON -1936

(Χιτόρι Μουσούόκο)

Σενάριο: Ικέντα Τανάρι, Αράτα Μασάο. Φωτογραφία: Σουγκι-
μό Σοτζίρο. Ηθοποιοί: Ινάτα Τσιέκο, Χιμόρι Σίντζι, Γιοσ-
γκάουσα Μιτσούκο, Ρίου Σίσιου. Διάρκεια: 100'. Ασπρόμαυρη.

Η Τοκίο ζει μια διπλή ωρί: είναι δακτυλογράφος σ' ένα
γραφείο και ερωμένη ενός πρών πυγμάχου και αρχη-
γού μιας συμμορίας, του Τζιότζι. Τα παιδιά της θη-
μέρας συνέχισαν να συνεχίσουν τη σπουδή τους στο Τό-
κιο, παρ' όλες

First Shot

ταινίες σε Πρώτη Προβολή

Saraband

Σκηνοθεσία-σενάριο: Ινγκμαρ Μπέργκμαν.
Φωτογραφία: Στέφανος Ερικον, Γέισερ Χόλμαστροφ,
Περ-Ολαφ Λάντο, Σάφι Στριν. Ήθοποιοί: Λιβ Ούλμαν,
Ερλαντ Γιόζεφσον, Μπρόγιε Άλστεντ. Διάρκεια: 120'

Σκηνές από ένα γάμο, τριάντα χρόνια μετά. Σ' ένα σπίτι στην εξοχή. Μέ την ευαίσθητα στοχαστική Μάριαν και τον πάντα εσωστρεφή Γιόχαν σε μια απρόσμενη επανασυνάντηση, όπου θυ χορέουν τον τελευταίο χορό μιας δύσκολης αγάπης. Έναν ερωτικό χορό για δύο, όπως τα Βήματα του Saraband που τιμώσαν ιδιαίτερα οι αριστοκράτες του 17ου και 18ου αιώνα. Με τις ίδιες ερωτήσεις, με απαντήσεις που δεν είναι ποτέ αρκετές, με το χρόνο να τελείνει. Με την Λιβ Ούλμαν και τον Έρλαντ Γιόζεφσον πιο συγκινητικούς και λαμπρούς από ποτέ. Με τον Μπέργκμαν, στον τελευταίο του ερωτικό χορό με το σινεμά της μνήμης, των λυτρωτικών εξιμολογήσεων, των σενανων συνασθματικών πτυχώσεων, των χαμένων ψευδαισθήσεων, και με την ίδια του την τέχνη.

Τριάντα χρόνια μετά, η Μάριαν κάθεται μπροστά σε ένα τεράστιο τραπέζι γεμάτο σκόρπιες φωτογραφίες, κοπάζει την κάμερα, θυμάται τα πρόσωπα και τους χωρισμούς της ωάς της. Την παντεμένη κόρη της που ζει στην Αυστραλία. Μια δεύτερη κόρη κλεισμένη σε ψυχιατρικό δάσυλο. Τον πρώνυμό της, Γιόχαν, που ζει απομονωμένος στην εξοχή. Τον θετό της γιο, Ένρικ, από τον πρώτο γάμο του Γιόχαν, ο οποίος προσπαθεί να συνέλθει από το θάνατο της γυναίκας του, Άννας, αναπτύσσοντας μια εμμονοληπτική προσήλιση στην κόρη του, Καρίν, μια νεαρή επιδόξη ταξίδιστρια με εύθραυστη όμοια ψυχολογία.

Με αφορμή την επίσκεψη της Μάριαν στον Γιόχαν, ο Μπέργκμαν θα ξανακοτάξει τη σέχση των παιλών του πρώνυμο και ταυτόχρονα θα εξετάσει τον σχεδόν αιμορικό δεσμό του Ένρικ με την Καρίν. Μέσα από δέκα επειόδια έντονων ψυχικών και λεκτικών αντιπαρθέσεων, τα δύο ζευγάρια της ιστορίας θα ανασύρουν από τη λίμνη των αναμνήσεων όλη την αλήθευτη των ανθρωπίνων σκέσεων. Αγάπη, μίσος, Θάνατος, φόβοι, αμαρτίες, επιθυμίες, καταπιεσμένα συναισθήματα, ανομολόγητες επιθυμίες, οικογενειακές συγκρούσεις, προσωπικοί αφανισμοί θα παγιδευτούν για άλλη μια φορά στον ίσιο του μπεκμανικού σύμπαντος, χαρίζοντας μια ένα ακόμα μαγευτικό ποίημα για την ουσία της ανθρώπινης υπαρξης. Ένα ποίημα φτιαγμένο με αγγίγματα, σωπηλές κραυγές, εκκωφαντικού ψυθύρους, φευγαλέες πλιακήδες φωτός, αλλά κυρίως με τα ανυπέρβλητα ομορφιάς εξαφολογητικά close up του Σουηδού μετρ ήταν στη υπέροχη πρόσωπα των θησαυρών του.

Γριασμένο σε high definition για την τηλεόραση, το Saraband διατηρεί όλη τη μαγεία και τη δύναμη των εικόνων που έχουμε συναντήσει σε όλα τα μεγάλα φιλμικά αριστούργηματα του δημιουργού του. Ο Μπέργκμαν κατέκτησε την ίδια της ταινίας όταν μεταφέραντας κάποιο θεατρικό του ίμεν έπεισε πάνω σε μια αναφορά του συγγραφέα για τον αριστοκρατικό χορό «Saraband». Εβαλε τα αγαπημένα του πρόσωπα την χορέψουν και δηλώσεις που είναι το κύκνειο άρμα του. Προγονούμενος, μας έκανε δώρο μια ακόμα μεγάλη αλήθεια. Προς τέλος, ο πόνος γίνεται μέρος της ευτυχίας. Στη ωά της οινεμά και στο οινεμά.

Tzένη Παυλίδης

Άλεμάγια

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Ηλίας Γιαννακάκης. Φωτογραφία: Γιώργος Αργυροπούλους. Μουσική: Nikos Κυπουρός. Ήθοποιοί: Υδωνή Μαλέζου, Δημήτρης Καταλεφής, Εκάθη Ντούμα, Γάννης Δρίτσας, Γιώργος Μιχαηλίδης, Θάνος Σαμαράς. Διάρκεια: 107'

Μια ευαίσθητη ματιά για έναν ανεκπλήρωτο έρωτα και τους ανθρώπους που δεν ξεχνάνε να αγαπάνε ακόμα και μέσα σε μια ζοφερή πραγματικότητα. Η Άλεμάγια είναι μια πανέμορφη λίμνη στη νοτιά της Αιθιοπίας, τόπος απόδρασης από την πραγματικότητα. Η Άλεμάγια είναι ένας πινάκας που χωράφισε το Ισαβέλλα για να της θυμίζει το μέρος στο οποίο δεν μπόρεσε ποτέ να πάει, χάντρας έτοιμης να μοναδικό της έρωτα. Τριάντατον χρόνια αργότερα ο πινάκας αυτός είναι ο πιο γλυκιά της ανάμνησης. Της θυμίζει τη μέρα που ο πατέρας της αντιδρώντας στον έρωτά της πήγε από τη σημερινή της ζωή για να πασχεί μάζες να ασκολείται μαζί της. Μέσα στην παρακμή των πρώων η επιλίπη και η ανάμνηση δεν πεδίνουν την έρωτα της.

Bαγγέλης Ρητάς

5x2

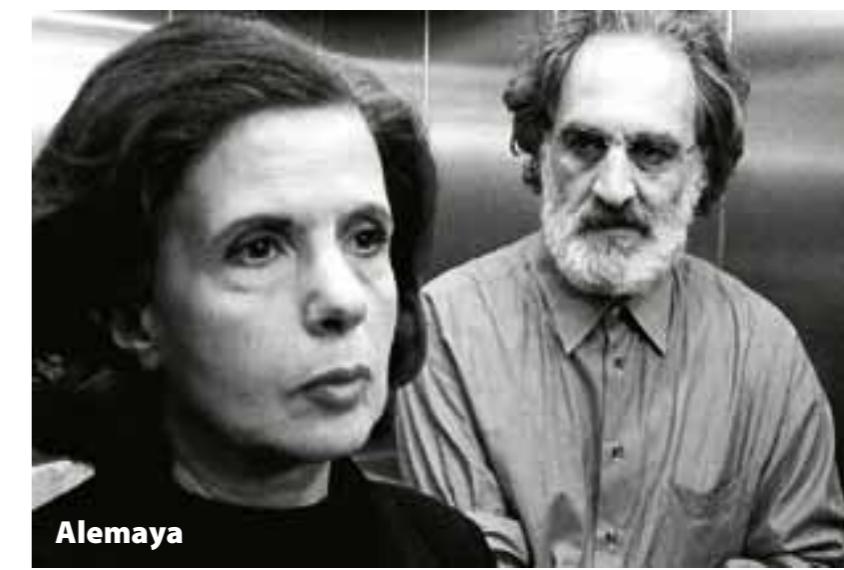
Σκηνοθεσία: Φρανσουά Οζόν. Σενάριο: Φρανσουά Οζόν, Έμανουέλ Μπερνάρδι. Φωτογραφία: Γιώργος Λεοδί. Ήθοποιοί: Βαλέρια Μπρούνι Τεντέσι, Στεφάν Φράις, Ζεραλδίν Παΐλας, Φρανσουάζ Φαμπία, Μάικλ Λόναντελ, Αντρουάν Σαπέ, Μάρκ Ρούχαμ. Διάρκεια: 90'

Ο Φρανσουά Οζόν φαίνεται πως έχει βαθεί να γυρίζει ταινίες σε εντατικούς ρυθμούς, δίνοντας το παρόν με μια νέα δημιουργία κάθε χρόνου. Μετά από τις 8 Γυναίκες και την Πισίνα, όπου δούλεψε σχεδόν αποκλειστικά με γυναίκες ιθοποιούς, το τρομερό παιδί του γαλλικού σινεμά επανέρχεται με το 5x2, στο οποίο ακολουθείται ένα νεαρό ζευγάρι σε πέντε στάδια του έγγαμου βίου τους. Η ιδιομορφία της αργήσης είναι ότι ξετυλίγεται ανάποδα: κάπως έτοιμης ξεκινάμε από το διαζύγιο, για την συνεχίσιόμενη με ένα φιλικό δέσπινο, αμέσως μετά η γέννηση του παιδιού τους και η μητέρα του γέμισε την πρώτη φορά.

Η αφορμή της τεχνική του Οζόν θυμίζει αρκετά το Μια αναστρέψιμος αλλά και το Two Friends της Τζέιν Κάμπιον, μια δραματική τηλεοπτική σειρά που παρακολουθούσε επίσης με αντιτρόφιο φορά την περεία μιας φίλων. Ο ίδιος ο ακνοθέτης θέωρος που ήταν ο ιδανικότερος τρόπος για να αργηθεί κανείς μια ιστορία αγάπης, καθώς ο θεατής με τη πάροδο του χρόνου σκέδων ξεκινάει την προδιαγραφήν μοίρα των πρωταγωνιστών –γεννιέται έσοι μια ιδιομόρφων ελπίδα ότι ο χωρισμός μπορεί και να μη συμβεί. Ο δημιουργός προσπάθησε να αποτυπώσει όλο το φάραμ των συναισθημάτων που αναπτύσσονται στον κοινό βίο ενός ζευγαριού, ενώ την ίδια στιγμή έδωσε σε κάθε επειόδιο της ταινίας το σπίλι ενός διαφορετικού κινηματογραφού.

Η ταινία συγκροτείται από ένα φλας μπακ που αφηγείται την πορεία της ωάς μιας γυναίκας. Η Radha

Saraband

«Η Ισαβέλλα, ο χαρακτήρας που υποδύομαι, είναι μια γυναίκα που δεν ερωτεύεται ποτέ, που δεν προλαβαίνει να ερωτευτεί ουσιαστικά. Κι αυτό γιατί τα Θέλω της και οι επιθυμίες της, καθορίζονται από τον πατέρα της, από την οικογένειά της κι από τον τρόπο ωάς της ελληνικής παροκίας της Αιθιοπίας στην οποία ζει μέχρι τα 20.»

Υδωνή Μαλέζου, ηθοποιός

«Το παράδοξο εδώ είναι συναρπαστικό: αν διηγηθείς μια ιστορία αντίστροφα, τότε αυτή αποκτά μία μελαγχολική, τελειωτική χροιά και ταυτόχρονα προχωράει προς ένα πιο φωτεινό και αισιόδοξο φινάλε. Ή τουλάχιστον έτσι φαίνεται...» Φρανσουά Οζόν, σκηνοθέτης

φιλμ ήδη γνωστός: ψυχολογικό δράμα- κλασικό γαλλικό φίλμ- αμερικανικές ταινίες- καλοκαιρινές ταινίες του Ρομέρ. Γι αυτόν το λόγο λέει αστειούμενος ότι η αρχή θυμίζει Ινγκμαρ Μπέργκμαν και το τέλος Κλοντ Λεούδη!

Kωνσταντίνος Σαμαράς

Mother India

Σκηνοθεσία-σενάριο: Μεμούνη Χαν. Ήθοποιοί: Ναρκίς, Ράτζα Κουμάρ, Σουνίλ Ντατ, Ρατζέντρα Κουμάρ, Καναγιάλα. Διάρκεια: 175'. 1957

Αρχετυπική ταινία του εμπορικού ινδικού κινηματογράφου, που στη δύση είναι γνωστός με την επικέτα Bollywood, το Mother India είναι πάνω απ' όλα ένα δυνατό γυναικείο μελόδραμα.

Η ταινία συγκροτείται από ένα φλας μπακ που αφηγείται την πορεία της ωάς μιας γυναίκας. Η Radha

έχει μόλις παντρευτεί τον Shamu όμως η κοινή τους ωά ξεκινά μέσα σε δύσκολες συνθήκες: ένα οικογενειακό χρέος για τα έξοδα του γάμου θα γίνει ένας βρόγχος που απειλεί να στραγγαλίσει την ευημερία του ζευγαριού. Ο απλότατος δανειστής απαιτεί την εξόφληση του χρέους και καθώς η πίεση αυξάνει το κακό συμβαίνει: ο σοδαρός τραυματισμός του Shamu σε εργατικό απύχτημα. Ταπεινωμένος και με χαμπλό θηθικό ο σύζυγος θα εγκαταλείψει την οικογενειακή εστία. Μόνη με τις αντιπρόσωπλτες οικονομικές δυνατοւλίς Radha πρέπει παράλληλα να μεγαλώσει και τα δύο της παιδιά. Έκθετη στις ανόμεις ορέξεις του δανειστή της αλλά και στις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης, η πρωίδα θα δώσει με πείσμα και επιμονή τις μάχες της ωάς...

Εμπνευσμέ